

HUR PÅVERKAS BÖRSEN AV RYSSLAND-UKRAINA KONFLIKTEN?

Börser världen över har skakats av Rysslands invasion i Ukraina. För att få bättre förståelse vilken påverkan detta kan ha idag och framöver, vänder vi oss mot historiska händelser. Vi analyserar diverse händelser de senaste 20 åren för att finna trender och för att kunna spekulera om framtiden. Historiska data visar att oroligheter, konflikter, krig, och pandemin påverkar börser negativt. Däremot sker återhämtning relativt snabbt.

VÄRLDS-HÄNDELSE OCH DESS PÅVERKAN PÅ BÖRSEN I ÅRLIG AVKASTNING

Sedan 2001 har världen skådat flera konflikter, krig, finansiella kriser och en global pandemi. Dock visar S&P500 index endast fyra år som slutat med en negativ avkastning; OMXS30 visar sju negativa år; och MSCI världsindeks visar på sex negativa år (se *Tabell 1*). I början på 2000-talet var det flera händelser som påverkade börser negativt och efter-skakningar höll i sig i några år.

Hade man till exempel placerat kapital i S&P500 år 2001 skulle man redan i år 2004 se en positiv avkastning i portföljen; hade man sparat i OMXS30 skulle det ta fyra år; för MSCI världsindeks såg man en positiv utveckling redan i andra året.

År 2007 började börser igen påvisa en svagare utveckling. Startskottet för vad som kom att bli den globala finansiella krisen började ta form. OMXS30 slutade året med en negativ utveckling, medan S&P500 och MSCI Världsindeks höll sig positivt. År 2008 var den globala finansiella krisen i full blom och skakade samtliga börser och stora nedgångar syntes. Men endast nästföljande år, 2009, såg man positiv avkastning. Återhämtning inträffade endast efter ca 1,5 år på samtliga börser.

De nästkommande åren erhöles återigen god avkastning trots stora globala händelser, såsom krig, konflikter, skuld-kris och även BREXIT. Det dröjde fram till år 2018 då globala börser återigen slutade året negativt. Detta påverkades framförallt av oroligheter för framtiden som influerades av ett intensifierad handelskrig mellan USA och Kina, och EUs avslutande av dess kvantitativa återköpsprogram. Dock kom återhämtning redan nästföljande år.

I början på år 2020 var det stora globala omställningar i samhällen, ekonomi, och global handel. Och i spåren av COVID-19 pandemin såg man kraftiga nedgångar på börser. Mellan

ÅR	HÄNDELSE	S&P 500	OMXS 30	MSCI VÄRLDSINDEX
2001	Krig i Afghanistan, 9/11 terroristattacker, IT-bubblan	-11,89%	-19,85%	-16,52%
2002	Fortsatta korrekationer, SARS utbrott	-22,10%	-41,74%	-19,54%
2003	Kriget i Irak	28,68%	29%	33,76%
2004	Madrid bombning	10,88%	16,54%	15,25%
2005	London tunnelbana bombning	4,91%	29,40%	10,02%
2006		15,79%	19,51%	20,65%
2007	USA bolånekris, början på den globala finansiella krisen	5,49%	-5,74%	9,57%
2008	Den globala finansiella krisen, USA påbörjar kvantitativa lättnader (återköps-program)	-37%	-38,75%	-40,33%
2009		26,46%	43,69%	30,79%
2010	Europas skuld-kris, början av den Arabiska våren	15,06%	21,42%	12,34%
2011	Konflikt i Libyen, Konflikt i Syrien, USA skuldberg växer, Europeiska skuld-krisen	2,11%	-14,51%	-5,02%
2012	MERS utbrott	16%	11,83%	16,54%
2013	Boston Maraton bombning	32,39%	20,66%	27,37%
2014	Konflikt i Yemen, ISIS, Ryssland annekterar Krim halvön, USA avslutar sitt återköps-program	13,69%	9,87%	5,50%
2015	Sjunkande priser i olja, Kinas ekonomi stagnerar, rädsla för ökade räntor i USA, Greklands skuld förfaller, EU påbörjar kvantitativa lättnader (återköpsprogram)	1,38%	-1,21%	-0,32%
2016	BREXIT	11,96%	4,86%	8,15%
2017	Syrien bombning, Nord Korea missil kris	21,83%	3,94%	23,07%
2018	EU återköpsprogram avslutas, intensifierad handelskrig USA-Kina	-4,38%	-10,67%	-8,20%
2019	Saudi Aramco drönar-attacker	31,49%	25,78%	28,40%
2020	Covid-19 pandemi, USA påbörjar kvantitativa lättnader (återköpsprogram), Iransk general dödad	18,40%	5,81%	16,50%
2021		28,71%	29,07%	22,35%
	GENOMSNITT	8,55%	6,62%	9,06%
2022 YTD 25/2	Ryssland invaderar Ukraina	-11,16%	-14,12%	-9,81%

Tabell 1, Årlig Avkastning

februari och slutet på mars föll OMXS30 34,6%. Men återhämtning kom redan i slutet på året och uppgångar fortsatte sätta en positiv prägel även år 2021.

S&P500 INDEX AVKASTNING EFTER EN INFLUERANDE HÄNDELSE

Som tidigare diskuterat har världen skådat händelser som påverkat börsen negativt; dock har det även påvisats att börsen slutar positivt i ett givet år är i största majoritet. De händelser som analyseras härnäst är direkta krig eller konflikter—för att få bättre förståelse för hur Rysslands invasion i Ukraina kan komma att påverka börsen framöver. *Tabell 2* visar avkastning på S&P500 Index X antal månader efter en viss händelse.

Här kan vi se att de mest omfattande verken var i början på 2000-talet som influerades av starten för Kriget mot terrorn. Andra krig och konflikter har inte påvisat någon större långvarig negativ effekt på börsen 1 till 12 månader efter den specifika händelsen; exempelvis, kriget i Irak, och även Rysslands annektering av Krim-halvön visade positiv avkastning 1 till 12 månader efter den specifika händelsen. Även här ser vi att återhämtning sker snabbt.

KORREKTION I MARKNADEN

Hittills, har vi har analyserat hur krig och konflikter, ekonomisk kris, samt en pandemi har påverkat börsen de senaste 20 åren. Nu, ska vi titta på korrektioner i marknaden och hur de påverkar börsen och avkastning. Korrektioner sker då börsen sjunker mer än 10% från sin högsta topp under ett år; och dessa är vanligare än vad en kan tro. Exempelvis har OMXS30 sett en korrektion vart år sedan 2006, förutom år 2017.

Även det breda indexet S&P500 har haft flera korrektioner de senaste 20 åren. *Tabell 3* listar några av de mest omfattande korrektionerna i indexet. Återigen, ser vi att trots höga korrektioner visar trenden positiva resultat och återhämtning sker relativt snabbt. Exempelvis, år 2008 sjönk S&P500 med hela 37% från den högsta punkten under samma år. 1 år efter lägsta punkt var återhämtning på 19,7%, och 2 år efter lägsta punkt var återhämtning på 30,1%.

Även i spåren av COVID-19 pandemin blev korrektionen kännbart. Börsen var ner 33,9% från sin topp. Men redan 1 år efter lägsta punkt var återhämtning på hela 74,86%.

Data visar att i 83% av de analyserade fallen var återhämtning 1 år efter lägsta punkt positivt; och i 82% av fallen var återhämtning 2 år efter lägsta punkt positivt.

HÄNDELSE	DATUM	1 MÅNAD	3 MÅNADER	6 MÅNADER	12 MÅNADER
U.S.S. COLE YEMEN BOMBNING	2000-10-12	2,7%	-0,9%	-11,3%	-19,6%
TERRORIST ATTACKER I USA	2001-09-11	-0,2%	2,5%	6,7%	-18,4%
BÖRJAN PÅ KRIGET I IRAK	2003-03-20	1,9%	13,6%	18,7%	26,7%
MADRID BOMBNING	2004-03-11	3,5%	2,7%	1,5%	8,4%
LONDON TUNNELBANA BOMBNING	2005-07-05	3,3%	1,8%	5,3%	5,5%
BEAR STEARNS KOLLAPSAR	2008-03-14	3,6%	5,6%	-2,8%	-41,5%
LEHMAN BROTHERS KOLLAPSAR	2008-09-15	-16,3%	-26,2%	-34,8%	-11,7%
BOSTON MARATHON BOMBNING	2013-04-15	6,3%	8,4%	9,7%	17,9%
RYSSLAND ANNEKTERAR KRIM-HALVÖN I UKRAINA	2014-02-20	1,5%	2,6%	8,0%	14,7%
BREXIT	2016-06-24	6,5%	6,2%	11,0%	19,7%
BOMBNING I SYRIEN	2017-04-07	1,8%	3,1%	7,6%	12,8%
NORD KOREAS MISSIL KRIS	2017-07-28	-1,1%	3,6%	14,8%	13,4%
SAUDI ARAMCO DRÖNAR-ATTACK	2019-09-14	-1,4%	5,4%	-8,8%	12,5%
IRANSK GENERAL MÖRDAS I FLYGANFALL	2020-01-03	1,9%	-23,1%	-4,2%	14,4%
USA LÄMNAR AFGHANISTAN	2021-08-30	-3,7%	2,8%	?	?

Tabell 2, Avkastning X Antal Månader Efter Händelse

DATUM FÖR HÖGSTA PUNKT	S&P 500 HÖGSTA PUNKT	DATUM FÖR LÄGSTA PUNKT	S&P 500 LÄGSTA PUNKT	KORREKTION	1-ÅRS AVKASTNING EFTER LÄGSTA PUNKT	2-ÅRS AVKASTNING EFTER LÄGSTA PUNKT
2000-03-24	1527,46	2000-04-14	1356,56	-11,2%	-12,10%	-18,80%
2000-09-01	1520,77	2001-04-04	1103,25	-27,5%	0,0%	-21,00%
2001-05-21	1312,83	2001-09-21	965,8	-26,4%	-13,70%	6,5%
2002-01-04	1172,51	2002-07-23	797,7	-32,0%	23,9%	36,2%
2002-08-22	962,70	2002-10-09	776,76	-19,3%	33,7%	44,8%
2002-11-27	938,87	2003-03-11	800,73	-14,7%	40,4%	51,0%
2007-10-09	1565,15	2008-03-10	1273,37	-18,6%	-43,50%	-10,00%
2008-05-19	1426,63	2008-10-10	899,22	-37,0%	19,7%	30,1%
2008-10-13	1003,35	2008-10-27	848,92	-15,4%	25,3%	39,3%
2008-11-04	1005,75	2008-11-20	752,44	-25,2%	45,0%	59,2%
2009-01-06	934,70	2009-03-09	676,53	-27,6%	68,6%	95,4%
2010-04-23	1217,28	2010-07-02	1022,58	-16,0%	31,0%	33,5%
2011-04-29	1363,61	2011-10-03	1099,23	-19,4%	31,5%	53,8%
2015-05-21	2130,82	2015-08-25	1867,61	-12,4%	16,5%	30,6%
2015-11-03	2109,79	2016-02-11	1829,08	-13,3%	26,6%	45,2%
2018-01-26	2872,87	2018-02-08	2581	-10,2%	5,0%	30,1%
2018-09-20	2930,75	2018-12-24	2351,1	-19,8%	37,1%	57,8%
2020-02-19	3386,15	2020-03-23	2237,4	-33,9%	74,8%	?
2021-01-03	4796,56	2022-02-22	4304,76	-10,3%	?	?
		Genomsnitt		-20,5%	22,8%	33,2%
		Median		-19,3%	26,0%	36,2%
		Positiv % antal			83%	82%

Tabell 3, Korrektioner i S&P 500 Index och Avkastning 1 år och 2 år efter Korrektion

RYSSLANDS INVASION AV UKRAINA 2022

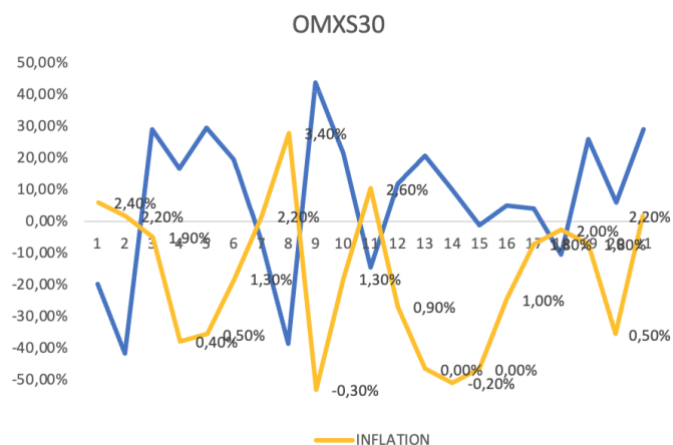
I februari 2022 invaderar Ryssland Ukraina. Detta har påverkat de globala börserna och hittills visar samtliga börser rött. S&P500 är ner -11,16%; OMXS30 -14,12%; och MSCI världsindex -9,81%. Krig och konflikter, ekonomisk kris och pandemin påverkar börserna negativt. Samtidigt har vi med hjälp av historiska data konstaterat att återhämtning sker relativt snabbt. Under de senaste 20 åren har det breda indexet S&P500, OMXS30, och MSCI Världs-index i övergripande majoritet slutat åren positivt. Det har även påvisats att trots stora fall och korrektioner influerade av världs-händelser, såsom Rysslands annektering av Krim-halvön, Kriget i Irak, Kriget i Syrien, Bombningar i London och Madrid, etcetera, har återhämtning skett relativt snabbt—i vissa fall redan 1 månad efter den specifika händelsen. Kontentan är därför att ”sitta lugnt i båten” och placera på en längre tidshorisont är att föredra över att lämna börserna och realisera eventuella förluster som upplevs under en kort period.

INFLATION

Annan intressant data att examinera är inflationen. Sveriges Riksbank har som mål att hålla inflationen på ca 2% årligen; i december 2021 var den 4,1%; och i januari 2022 var den 3,9%. Tittar vi endast på inflationen i relation till börsernas rörelse, ceteris paribus, kan vi se trender (se Graf 1).

Sveriges inflation och OMX30 tycks ha ett omvänt förhållande; när börserna går upp, sjunker inflationen; och vice versa. Denna hypotes visar sig vara sann under de senaste 20 åren, med undantag för ifjol. Här påvisas istället ett direkt förhållande; de rör sig båda åt samma håll (notera att detta är endast en data punkt och fler framtida datapunkter demonstrerar en mer detaljerad bild av denna relation). Detta kan förklaras med de stora samhällsförändringar vi har haft på grund av den globala pandemi som till del orsakat stigande energi- och råvaru-priser, leveransproblem och handelsstopp, samt omställning i arbetskraft—exempelvis, hög arbetslöshet i service-sektorn i början av pandemin och senare arbetsbrist i samma bransch.

Men trots stigande inflation har Rikssbanken fattat beslut att reporäntan hålls på oförändrat 0%. Istället, ska det i år 2022 köpas obligationer och på så sätt få ut mer kapital i rörelse—och på sikt stabilisera inflationen. Detta direktiv är planerat fram till år 2024, varvid återköp av obligationer ska minska och reporäntan ska gradvis öka, ceteris paribus.

Graf 1, Relation Mellan OMXS30 och Sveriges Inflation

Investeringar i finansiella instrument är alltid förknippat med risk och därför är historisk avkastning ingen garanti för framtida avkastning.

SGJ Capital AB ©
Stockholm
sgj@sgjcapital.com

Källförteckning

https://ycharts.com/indicators/sp_500_total_return_annual

<https://www.iwm.org.uk/history/timeline-of-20th-and-21st-century-wars>

<https://www.investopedia.com/terms/1/2011-debt-ceiling-crisis.asp>

<https://www.investopedia.com/terms/e/european-sovereign-debt-crisis.asp>

<https://money.cnn.com/2015/12/31/investing/stock-market-end-of-2015/>

<https://www.thebalance.com/what-is-quantitative-easing-definition-and-explanation-3305881>

<https://edition.cnn.com/2018/12/31/investing/day-after-stock-market-today/index.html>

<https://samuelssonsrapport.se/stockholmsborsens-historik/>

<https://borsvarlden.com/artiklar/omxs30-index-utveckling-i-ett-historiskt-perspektiv-stora-svangningar-under-2020>

<https://www.avanza.se/index/om-indexet.html/19002/omx-stockholm-30>

<https://www.msci.com/documents/10199/178e6643-6ae6-47b9-82be-e1fc565ededb>

https://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/histretSP.html

<https://www.macrotrends.net/countries/USA/united-states/inflation-rate-cpi>

<https://www.msci.com/real-time-index-data-search>

<https://www.swedbank.se/privat/en-battreframtid/leva/vad-ar-inflation-.html>

<https://www.riksbank.se/sv/penningpolitik/penningpolitisk-rapport/2022/penningpolitisk-rapport-februari-2022/>

<https://www.soderbergpartners.se/newsroom/finans/vad-kan-vi-lara-oss-fran-tidigare-borsfall/>

<https://www.riksbank.se/sv/press-och-publicerat/nyheter-och-pessmeddelanden/pressmeddelanden/2021/penningpolitiskt-beslut-nollranta-och-oforandrat-innehav-av-vardepapper/>

<https://blogg.avanza.se/nastan-allt-du-behoover-veta-om-borskorrektioner/>

LPL Research, Ned Davis Research, FactSet
02/22/2022